

Εγκύκλιος ΑΑΔΕ:

Πότε διαγράφεται ή επιστρέφεται το τέλος επιτηδεύματος από το 2012 και εφεξής

Διευκρινίσεις παρέχονται με εγκύκλιο που εξέδωσε και απέστειλε σε όλες τις ΔΟΥ της χώρας ο διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων Γ. Πιτσιλής σχετικά με τις προϋποθέσεις διαγραφής βεβαιωμένων αλλά μη εισπραχθέντων ποσών τέλους επιτηδεύματος, καθώς επίσης και για τις προϋποθέσεις επιστροφής καταβληθέντων ποσών τέλους επιτηδεύματος οικονομικών ετών 2012 και εφεξής σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν κάνει εκπρόθεσμη διακοπή εργασιών.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην εγκύκλιο, σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης δήλωσης διακοπής εργασιών, εφόσον η ημερομηνία διακοπής είναι προγενέστερη της 1ης-1-2014, ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών, τυχόν καταβληθέντα τέλη επιτηδεύματος που αφορούν τη χρονική περίοδο μετά την ημερομηνία διακοπής επιστρέφονται στον αιτούντα φορολογούμενο μόνο εφόσον δεν έχει παρέλθει τριετία από την ημερομηνία καταβολής του (διατάξεις Δημοσίου Λογιστικού). Σε περίπτωση τμηματικής καταβολής του τέλους επιτηδεύματος, η τριετία εξετάζεται και υπολογίζεται ξεχωριστά με βάση την ημερομηνία καταβολής του κάθε επιμέρους ποσού. Αν η ημερομηνία διακοπής είναι η 1η-1-2014 ή μεταγενέστερη, τότε τα τυχόν καταβληθέντα τέλη επιτηδεύματος επιστρέφονται για κάθε χρήση για την οποία δεν έχει εκπνεύσει η πενταετής προθεσμία παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεως προσδιορισμού φόρου.

Στην ίδια εγκύκλιο αναφέρεται ότι σε περίπτωση που, εκ παραδρομής, δεν έχουν γίνει αποδεκτά αιτήματα διαγραφής τέλους επιτηδεύματος, οι φορολογούμενοι θα πρέπει να υποβάλουν εκ νέου σχετικό αίτημα στις ΔΟΥ.

Αναλυτικά, το πλήρες κείμενο της διευκρινιστικής εγκυκλίου για το τέλος επιτηδεύματος (της υπ' αριθμόν πρωτοκόλλου ΔΕΑΦ 1178832 ΕΞ 2019) έχει ως εξής:

1. Με τις ΠΟΛ. 1149/2012 και ΠΟΛ. 1149/2013 αποφάσεις έχει διευκρινιστεί ότι για τα οικονομικά έτη 2012 και μετά, σε περίπτωση εκπρόθεσμης διακοπής εργασιών με αναδρομική ημερομηνία, το τέλος επιτηδεύματος πρέπει να επιβάλλεται για τον χρόνο (μήνες) λειτουργίας και μέχρι την ημερομηνία διακοπής των εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου, κατά περίπτωση, στη ΔΟΥ. Άλλωστε, η μη άσκηση δραστηριότητας αναγνωρίζεται μόνο με υποβληθείσα δήλωση διακοπής εργασιών στη ΔΟΥ, ακόμη κι αν αυτή υποβλήθηκε εκπρόθεσμα.

2. Με το ΔΕΑΦ Α 1109267 ΕΞ 2016/15.7.2016 έγγραφο διευκρινίστηκε ότι από το οικονομικό έτος 2012 και μετά στην περίπτωση εκπρόθεσμης διακοπής εργασιών φυσικών προσώπων με αναδρομική ημερομηνία, τα τέλη επιτηδεύματος που έχουν βεβαιωθεί από την ημερομηνία της αποδεδειγμένης διακοπής των εργασιών που έγινε δεκτή από τη ΔΟΥ και μετά θα πρέπει να διαγράφονται, ενώ σε περίπτωση που έχει καταβληθεί το τέλος επιτηδεύματος, για την παραγραφή της κατά του Δημοσίου απαίτησης προς επιστροφή αχρεωστήτως ή παρά το νόμο καταβληθέντος χρηματικού ποσού, για τα έτη 2012 και 2013 εφαρμόζονται οι διατάξεις του δημόσιου λογιστικού και με το αριθ. ΔΕΑΦ Α 1019600 ΕΞ 2018/1.2.2018 έγγραφο διευκρινίστηκε ότι κατά τη διαδικασία της διαγραφής οι ΔΟΥ εκδίδουν νέα πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου που δεν περιλαμβάνει τέλος επιτηδεύματος, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 32 του ΚΦΔ, χωρίς την επιβολή κυρώσεων. Επίσης, με την ΠΟΛ.1068/2017 εγκύκλιο, αναφορικά με τη διαγραφή του τέλους επιτηδεύματος οικ. ετών 2012 και 2013 σε νομικά πρόσωπα που έχουν κάνει εκπρόθεσμη διακοπή εργασιών, διευκρινίστηκε ότι εφαρμόζονται όσα έγιναν δεκτά με το αριθ.

ΔΕΑΦΒ 1145341 ΕΞ 2015/10.11.2015 έγγραφο, ενώ για τις περιπτώσεις όπου το τέλος επιτηδεύματος για το διάστημα μετά την εκπρόθεσμη διακοπή έχει ενδεχομένως ήδη καταβληθεί, για όσα τέλη επιτηδεύματος έχουν βεβαιωθεί και καταβληθεί για τα οικονομικά έτη 2012 και 2013, η τριετής παραγραφή ξεκινά από τον χρόνο καταβολής του, τότε δηλαδή που ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξή του κατά του Δημοσίου, κατ' εφαρμογή του Δημοσίου Λογιστικού.

3. Για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1/1/2014 και έπειτα για την επιστροφή του τέλους επιτηδεύματος έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4174/2013 με τις οποίες ορίζεται ότι η αξίωση για επιστροφή φόρου, ο οποίος καταβλήθηκε αχρεώστητα παραγράφεται κατά τον χρόνο που παραγράφεται το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης προσδιορισμού φόρου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 36 του Κώδικα αναφορικά με την αντίστοιχη φορολογική υποχρέωση από την οποία πηγάζει η αξίωση προς επιστροφή.

Επιπλέον, με τις διατάξεις της παρ. 43 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013 ορίζεται ότι εφόσον με την υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης ή με αυτοτελές αίτημα ή καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο, που αφορά φορολογικό έτος, διαχειριστική περίοδο ή φορολογική υπόθεση μέχρι την έναρξη ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προβάλλεται αξίωση επιστροφής φόρου, για τα σχετικά με την παραγραφή εφαρμόζονται τα ισχύοντα μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος του Κώδικα. Επομένως, όσον αφορά ζητήματα επιστροφής τέλους επιτηδεύματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων οποιουδήποτε οικονομικού έτους, από το 2014 και προηγουμένως, κατόπιν εκπρόθεσμης διακοπής εργασιών με αναδρομική ημερομηνία και για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το τέλος επιτηδεύματος για το διάστημα μετά την εκπρόθεσμη διακοπή έχει καταβληθεί, εφαρμόζονται, τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ.1068/2017 εγκύκλιο, περί τριετούς παραγραφής της αξίωσης για επιστροφή αυτού από τον χρόνο καταβολής του, με βάση τις διατάξεις του Δημοσίου Λογιστικού, η οποία εφαρμόζεται και για τα φυσικά πρόσωπα αντίστοιχα.

4. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση τμηματικής καταβολής του τέλους επιτηδεύματος, εξετάζονται και υπολογίζονται ξεχωριστά οι ως άνω προθεσμίες με βάση την ημερομηνία καταβολής του κάθε επιμέρους ποσού.

5. Κατόπιν των ανωτέρω όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, εφόσον έχει γίνει δεκτή από τη Φορολογική Διοίκηση εκπρόθεσμη διακοπή εργασιών, το νομικό πρόσωπο και η νομική οντότητα έχουν πάψει να υφίστανται από την ημερομηνία διακοπής εργασιών και ως εκ τούτου δεν νοείται η επιβολή τέλους επιτηδεύματος. Συνεπώς, στην περίπτωση εκπρόθεσμης διακοπής εργασιών με αναδρομική ημερομηνία, το τέλος επιτηδεύματος πρέπει να επιβάλλεται μόνο για τον χρόνο (μήνες) άσκησης επιτηδεύματος και μέχρι την ημερομηνία της αποδεδειγμένης διακοπής εργασιών που έγινε αποδεκτή από τη ΔΟΥ και τα τέλη επιτηδεύματος που έχουν βεβαιωθεί από την ημερομηνία αυτή και μετά θα πρέπει να διαγράφονται εφόσον έχει υποβληθεί σχετική αίτηση στην αρμόδια ΔΟΥ.

Τα ως άνω ισχύουν και για τη διαγραφή τέλους επιτηδεύματος των φυσικών προσώπων, όπως άλλωστε έχει ήδη γίνει δεκτό με τις οδηγίες που παρασχέθηκαν με τα έγγραφα ΔΕΑΦ Α 1109267 ΕΞ 2016/15-7-2016 και ΔΕΑΦ Α 1019600 ΕΞ 2018/1-2-2018, πράγμα που ισχύει και για τα οικονομικά έτη 2014 και προηγούμενα, καθώς δεν νοείται επιβολή τέλους επιτηδεύματος σε μη επιτηδευματία.

6. Σε περίπτωση που, εκ παραδρομής, δεν έχουν γίνει αποδεκτά αιτήματα διαγραφής τέλους επιτηδεύματος, οι φορολογούμενοι θα πρέπει να υποβάλουν εκ νέου σχετικό αίτημα στις ΔΟΥ.